

Regularne operacije in ekvivalentnost avtomatov

Uroš Čibej

Pregled

- regularne operacije
- tihi prehodi (prehodi ε)
- ekvivalenca NKA in DKA
- reg. izrazi

Literatura

- Sipser razdelka 1.2 in 1.3

Regularni jeziki

Def. Jezik L za katerega obstaja DKA, da velja $L(M) = L$, imenujemo **regularni jezik**.

Množico regularnih jezikov bomo označevali z Reg .

Regularne operacije

Operacije, ki ohranjajo regularnost:

- unija
- stik
- Kleenejevo zaprtje

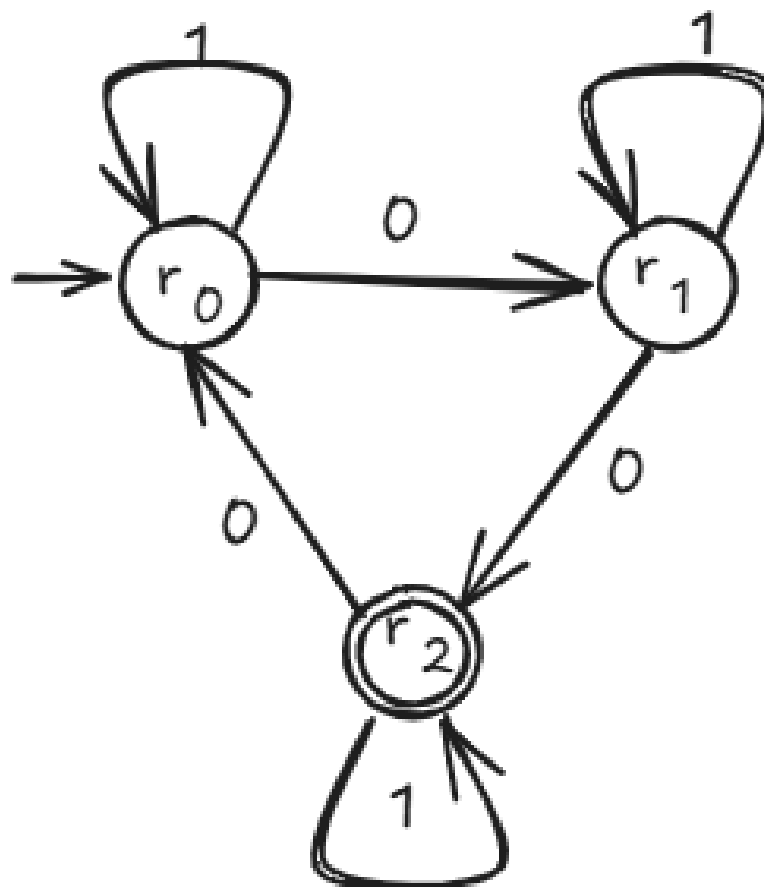
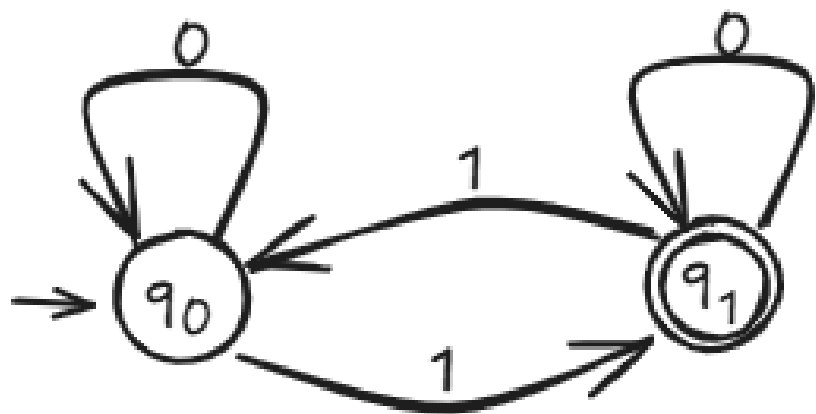
Unija

Izrek:

$$L_1, L_2 \in \textit{Reg.} \implies L_1 \cup L_2 \in \textit{Reg}$$

Intuicija dokaza

Dva avtomata izvajamo vzporedno

Dokaz

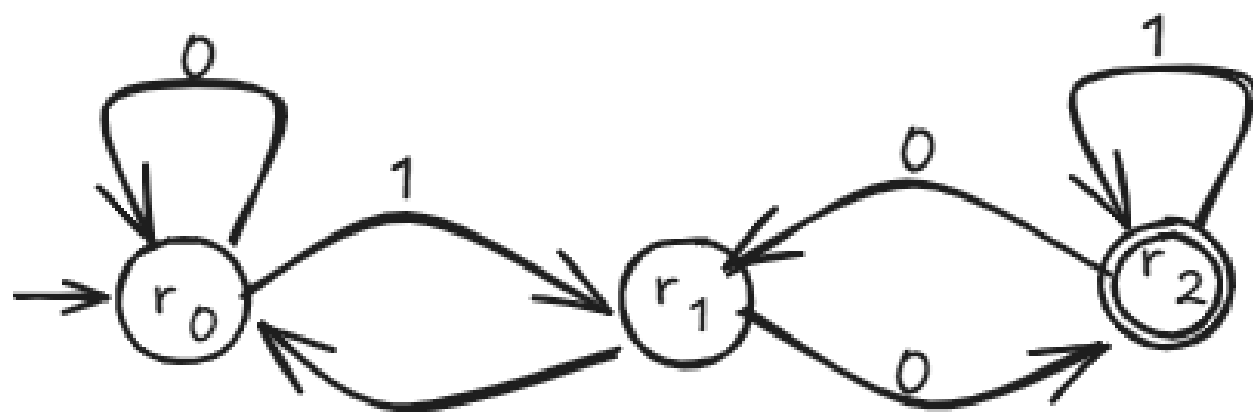
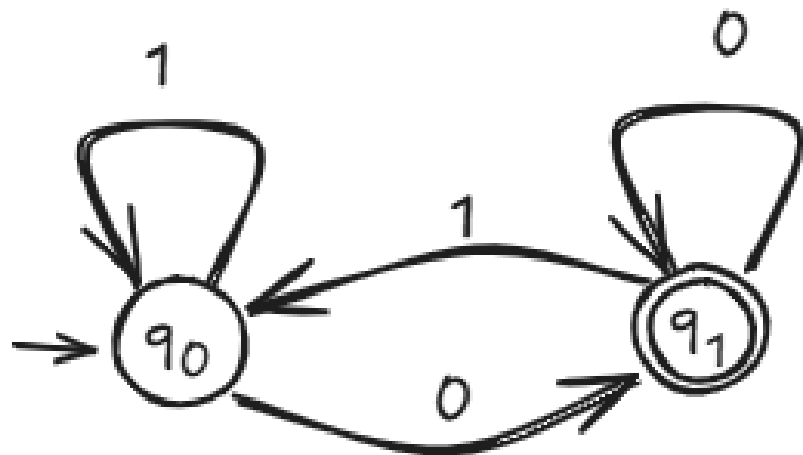
Podana sta avtomata $M_1 = \langle Q_1, \Sigma, \delta_1, q_0, F_1 \rangle$ in $M_2 = \langle Q_2, \Sigma, \delta_2, r_0, F_2 \rangle$

Produktni avtomat:

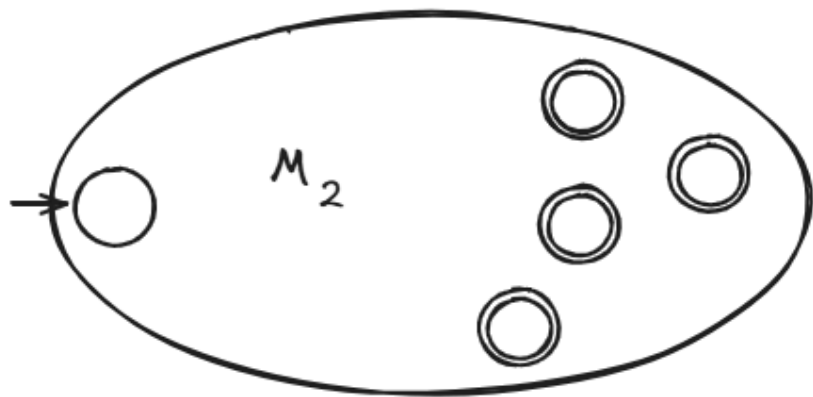
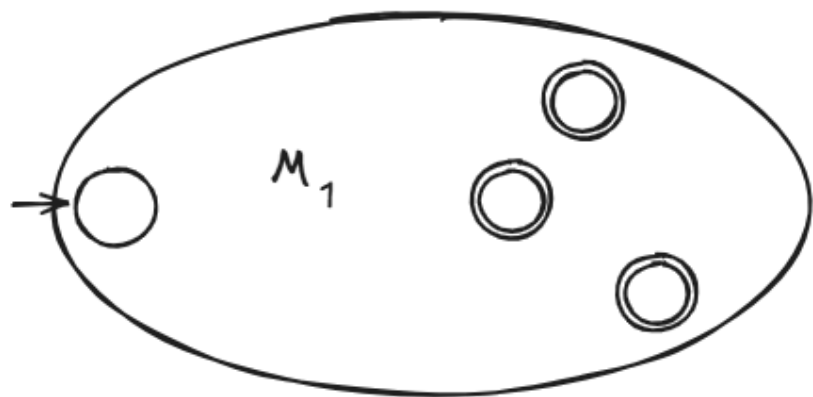
$$M_{1 \cup 2} = \langle Q_{12}, \Sigma, \delta', (q_0, r_0), F' \rangle$$

- $Q_{12} = \{(q, r) \mid q \in Q_1, r \in Q_2\}$
- $\delta'((q, r), a) = (\delta_1(q, a), \delta_2(r, a))$
- $F' = \{(q, r) \mid q \in F_1 \vee r \in F_2\}$

Primer

Stik (narobe)

ϵ -prehodi (tihi prehodi)

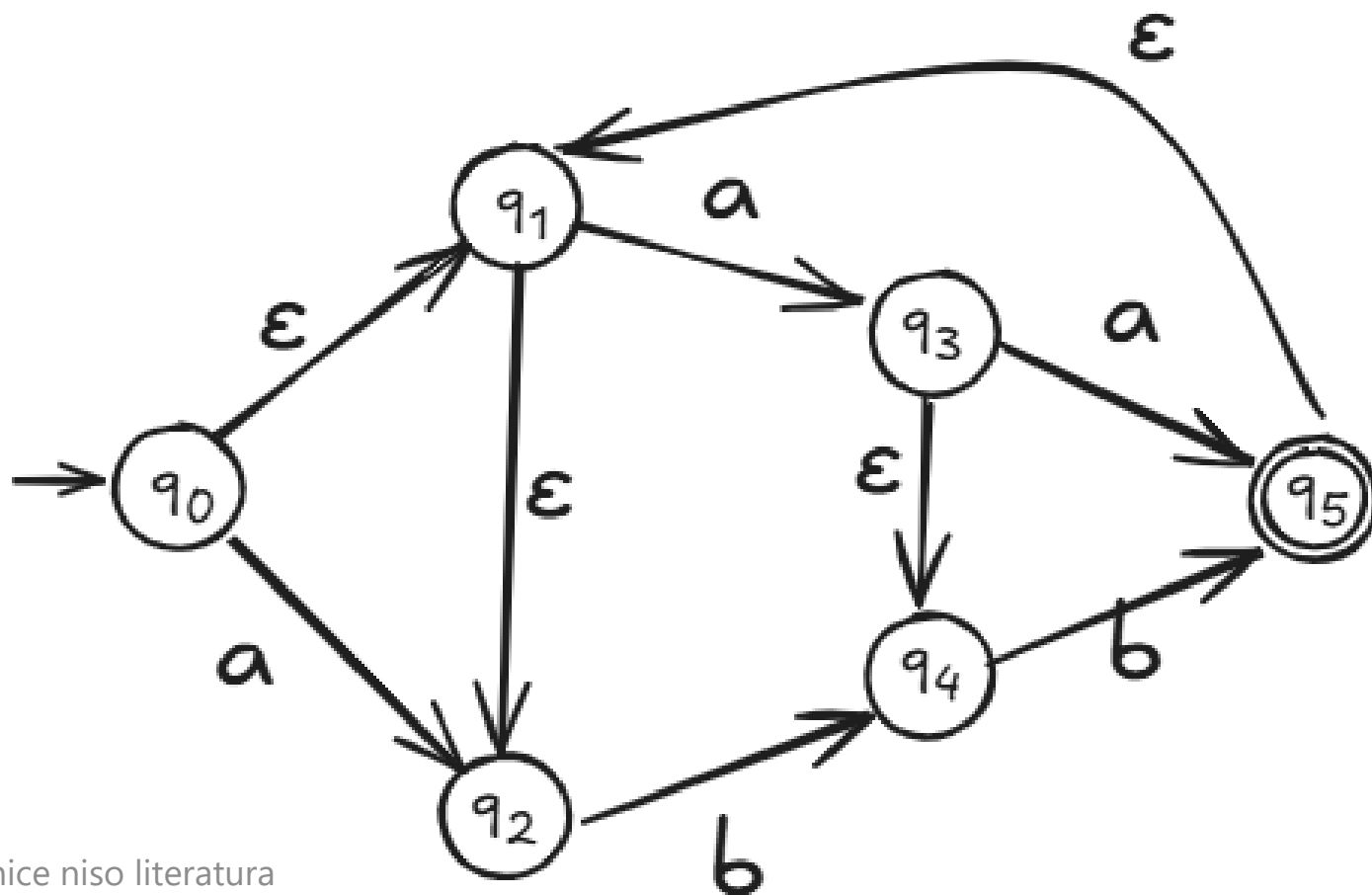
Uvedemo prehode preko praznega niza ϵ

avtomat se nedeterministično "odloči", da skoči v novo stanje, brez porabe znaka na vhodu

Primer

$w = abaa$, napišimo sled izvajanja

ε -pot

Def. Pot med stanjema q in r imenujmo ε pot, če gre samo po tihih prehodih.

ε -ovojnica stanja, množice stanj

$$E(q) = \{r' \in Q \mid \text{obstaja } \varepsilon - \text{pot } q, r'\}$$

NB: med q in q vedno obstaja ε pot

$$E(A) = \bigcup_{q \in A} E(q)$$

Ekvivalenca računskih modelov

Dva računska modela sta ekvivalentna, če z njima lahko rešujemo isti razred problemov.

Bolj formalno:

$$1. \forall I_1 \in Mod_1, \exists I_2 \in Mod_2 : L(I_1) = L(I_2)$$

$$2. \forall I_2 \in Mod_2, \exists I_1 \in Mod_1 : L(I_1) = L(I_2)$$

Ekvivalenca DKA in NKA

Izrek:

$$\forall M \in NKA, \exists M' \in DKA : L(M') = L(M)$$

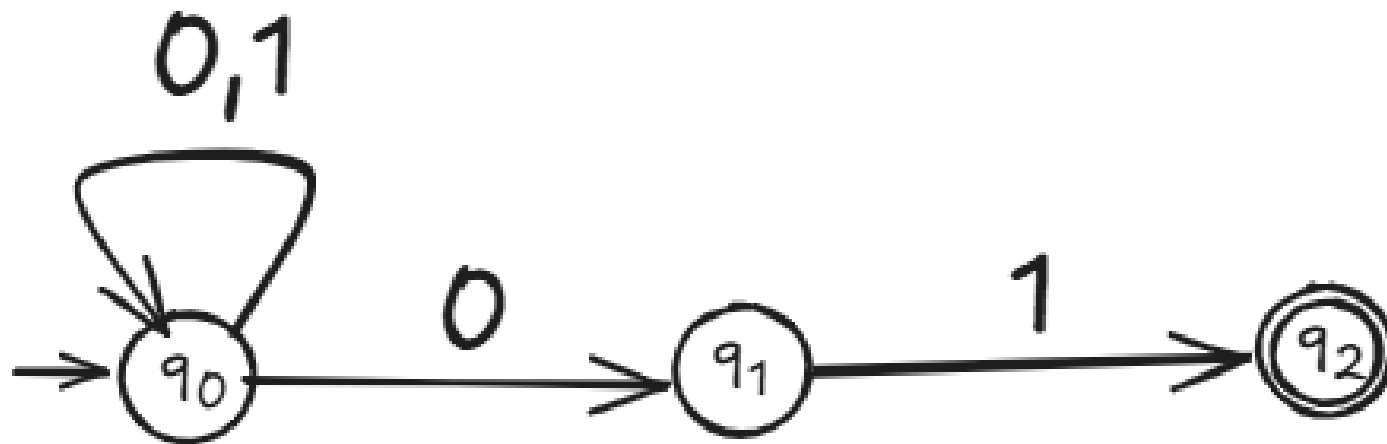
Dokaz za NKA brez ε

Za poljuben NKA $M = \langle Q, \Sigma, \delta, q_0, F \rangle$, zgradimo DKA

$$M' = \langle Q', \Sigma, \delta', \{q_0\}, F' \rangle$$

- $Q' = 2^Q$
- $\delta'(S, a) = \bigcup_{q \in S} \delta(q, a)$
- $F' = \{S \in 2^Q \mid S \cap F \neq \emptyset\}$

Primer

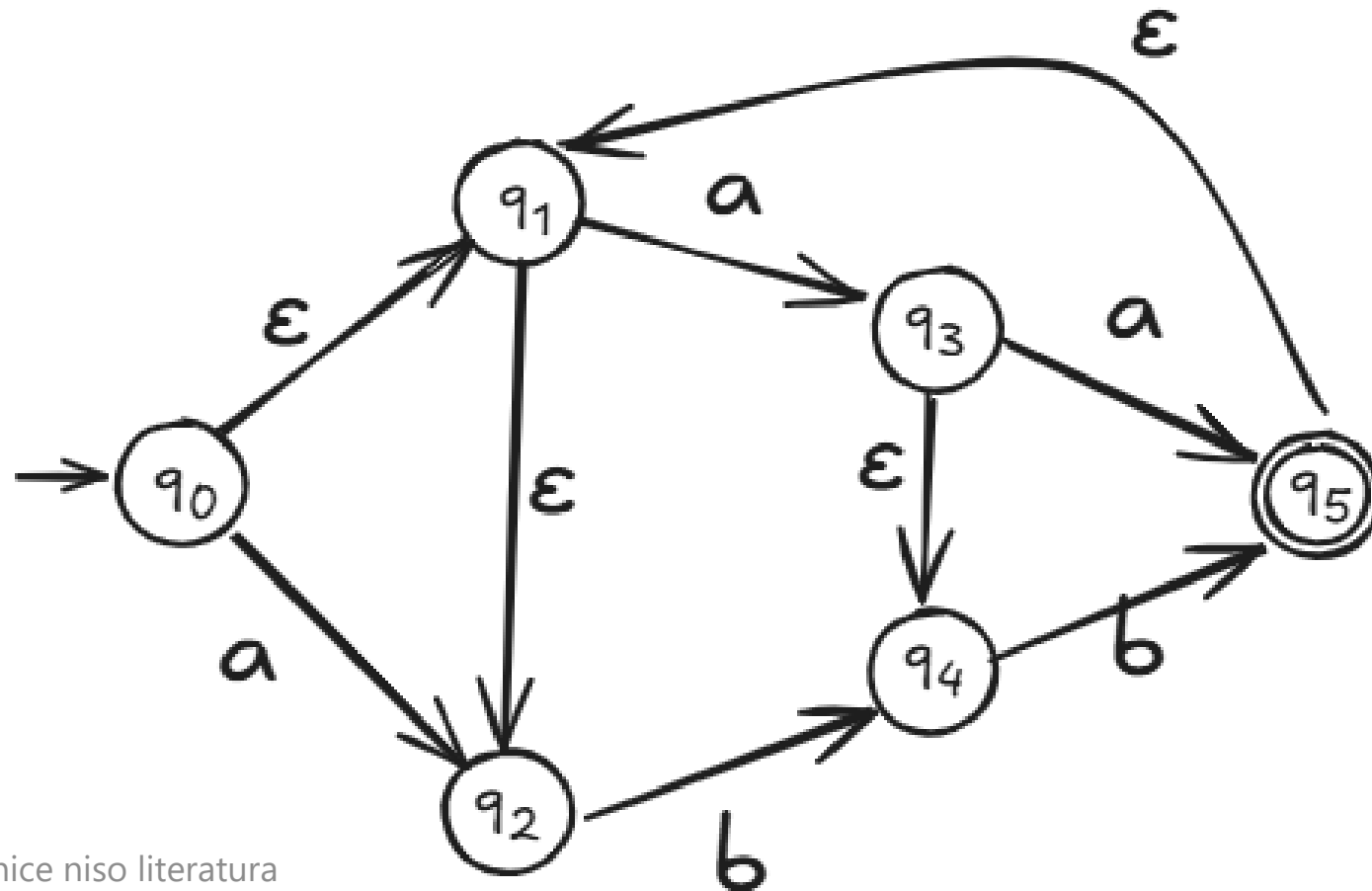

Ekvivalenca z ε

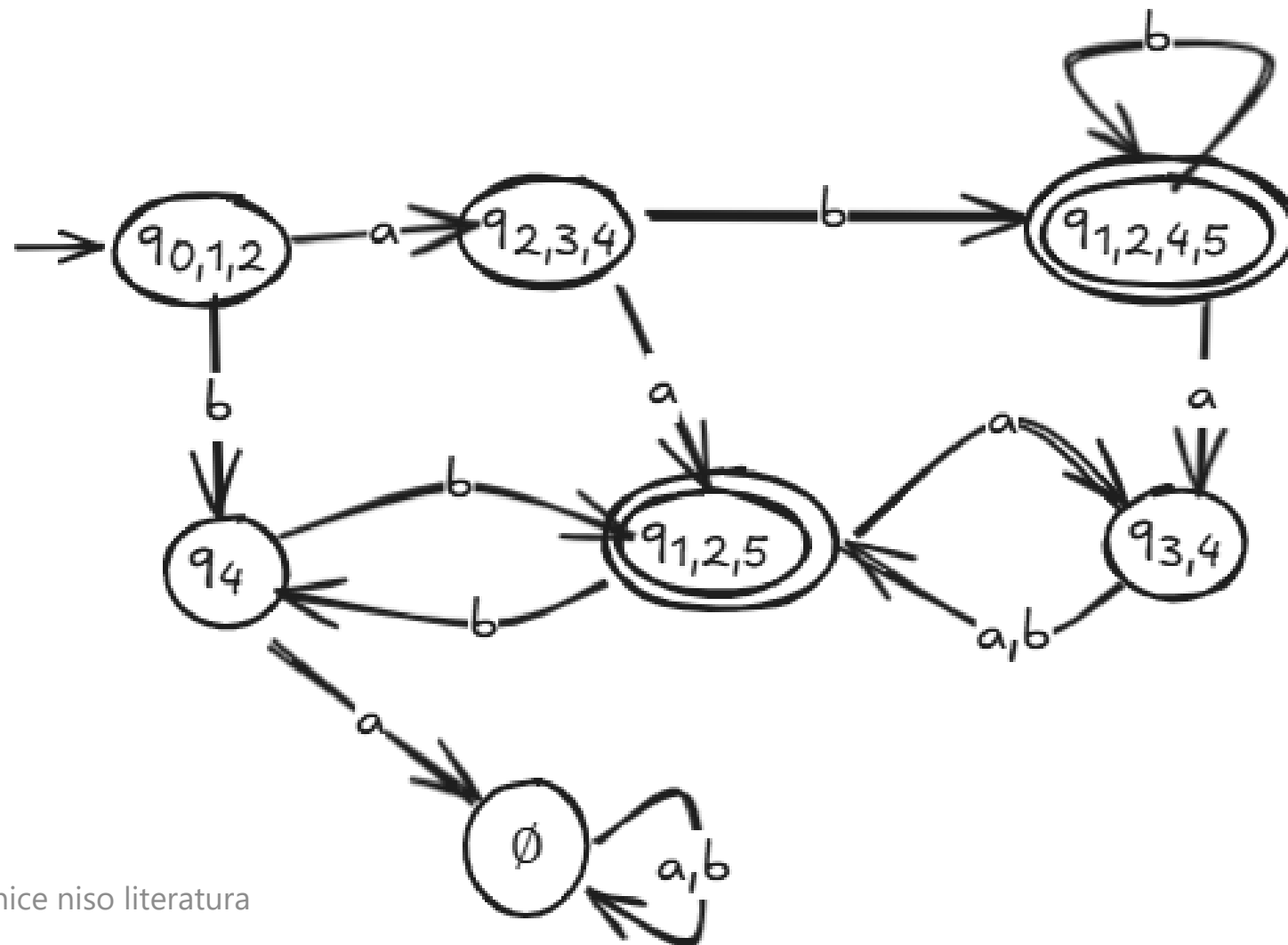
1. Začetno stanje je $q'_0 = E(q_0)$
2. $\delta'(S, a) = E(\bigcup_{q \in S} \delta(q, a))$

Primer

Pretvorimo v DKA

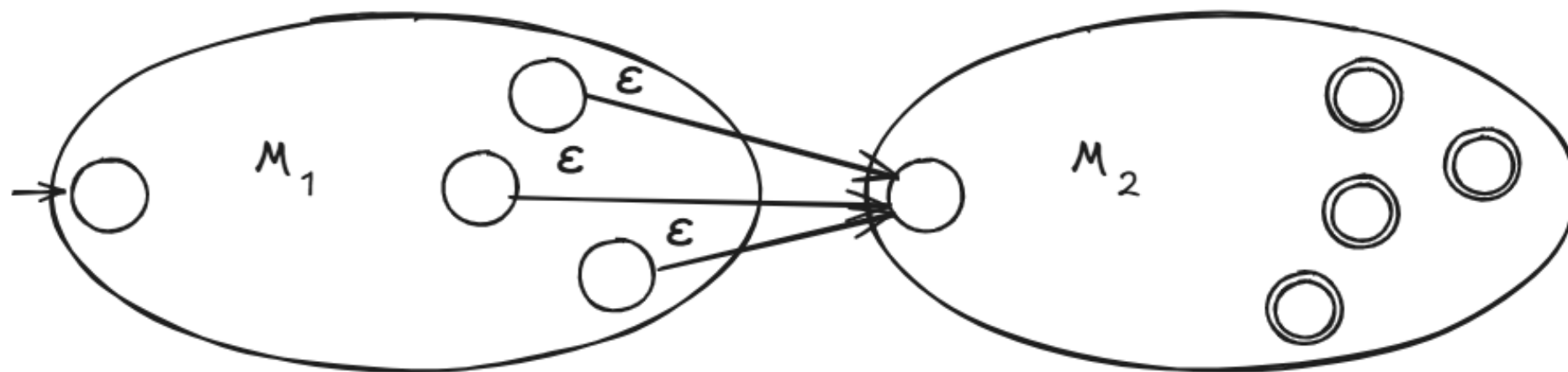
Rešitev

Stik ohranja regularnost

Izrek: $L_1, L_2 \in \text{Reg} \implies (L_1 \circ L_2) \in \text{Reg}$

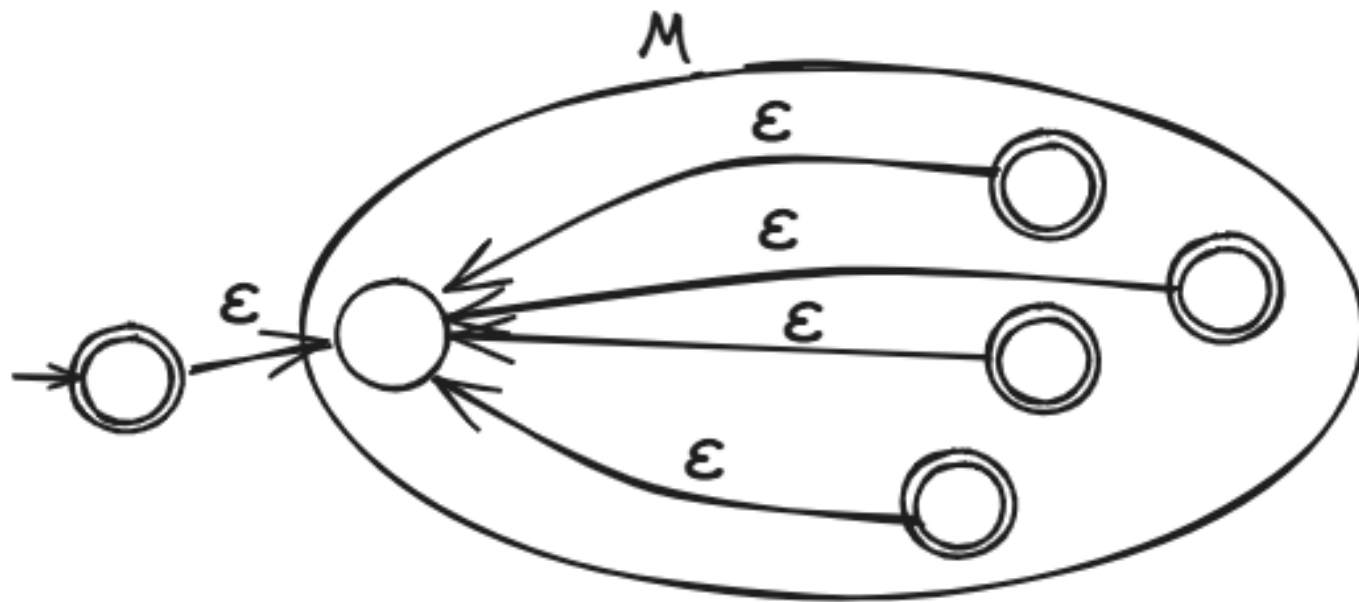
Dokaz

Kleenejevo zaprtje (zvezdica) ohranja regularnost

Izrek: $L \in \text{Reg} \implies L^* \in \text{Reg}$

Dokaz

Regularni izrazi

- "opisni" način podajanja jezikov
- široko uporabno (in uporabljano) orodje

Formalna definicija - baza

Tri vrste osnovnih regularnih izrazov

sintaksa	pomen
$a \in \Sigma$	$\{a\}$
ε	$\{\varepsilon\}$
\emptyset	\emptyset

Formalna definicija - pravila

Naj bosta r_1, r_2 regularna izraza in njuna jezika L_1 in L_2

sintaksa	pomen
$r_1 + r_2$	$L(r_1) \cup L(r_2)$
$r_1 \circ r_2$	$L(r_1) \circ L(r_2)$
r_1^*	$L(r_1)^*$

Primeri

- $(0 + 1)^*$
- $(0 + 1)^*0$
- $(001 + 100)^*(111 + \varepsilon)$

Primer iz realnosti (veljavni e-naslov)

- $[a-zA-Z0-9._\%+-] + @[a-zA-Z0-9.-] + \.[a-zA-Z]\{2,\}$

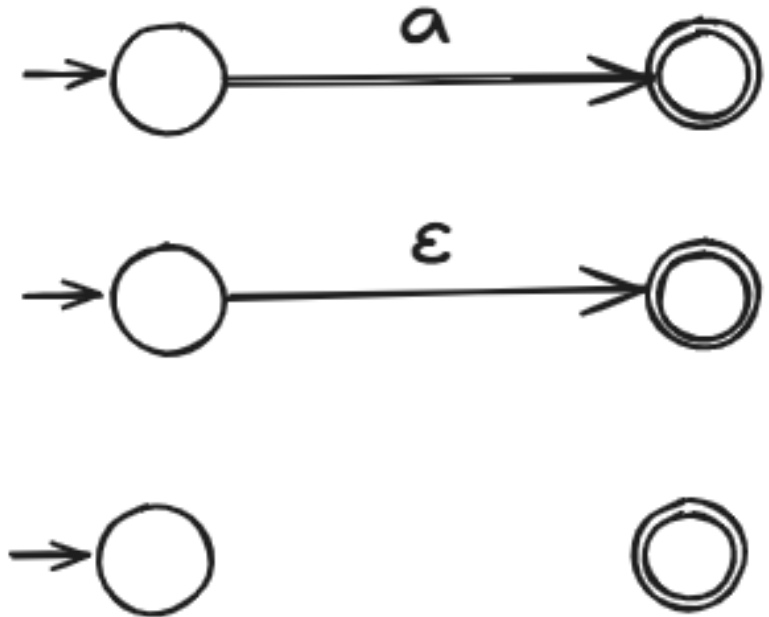
Ekvivalenca RI in KA

Izrek:

1. $\forall r \in RI, \exists M \in KA : L(r) = L(M)$ (danes)
2. $\forall M \in KA, \exists r \in RI : L(r) = L(M)$ (naslednjič)

Dokaz - baza

1. $a \in \Sigma$
2. ε
3. \emptyset

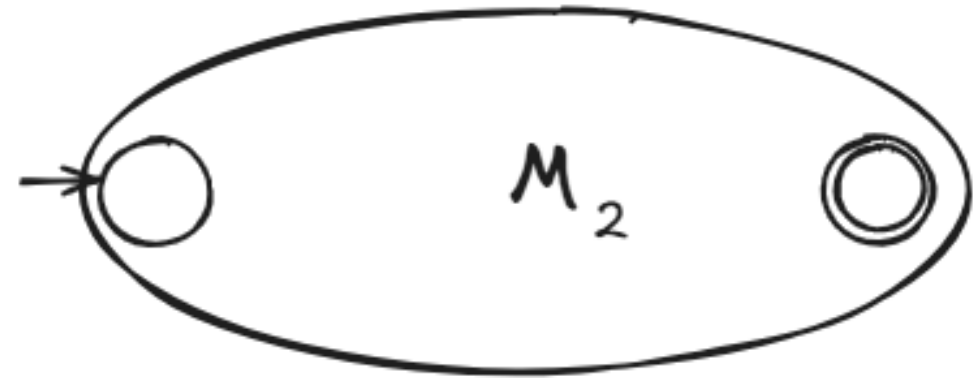
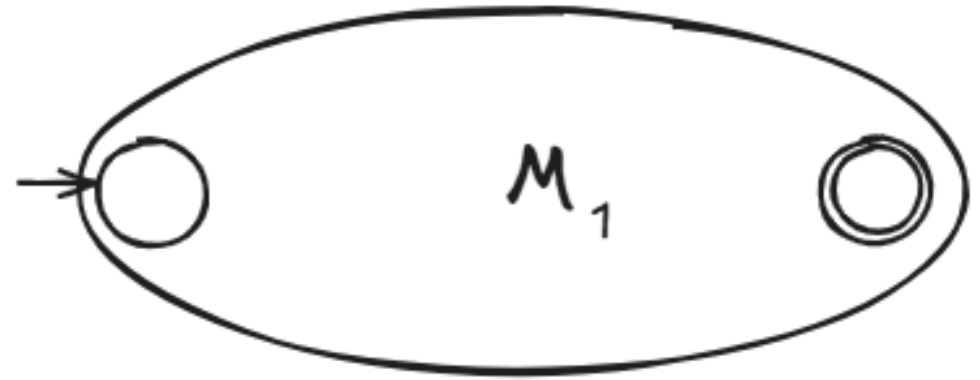

Dokaz - pravila

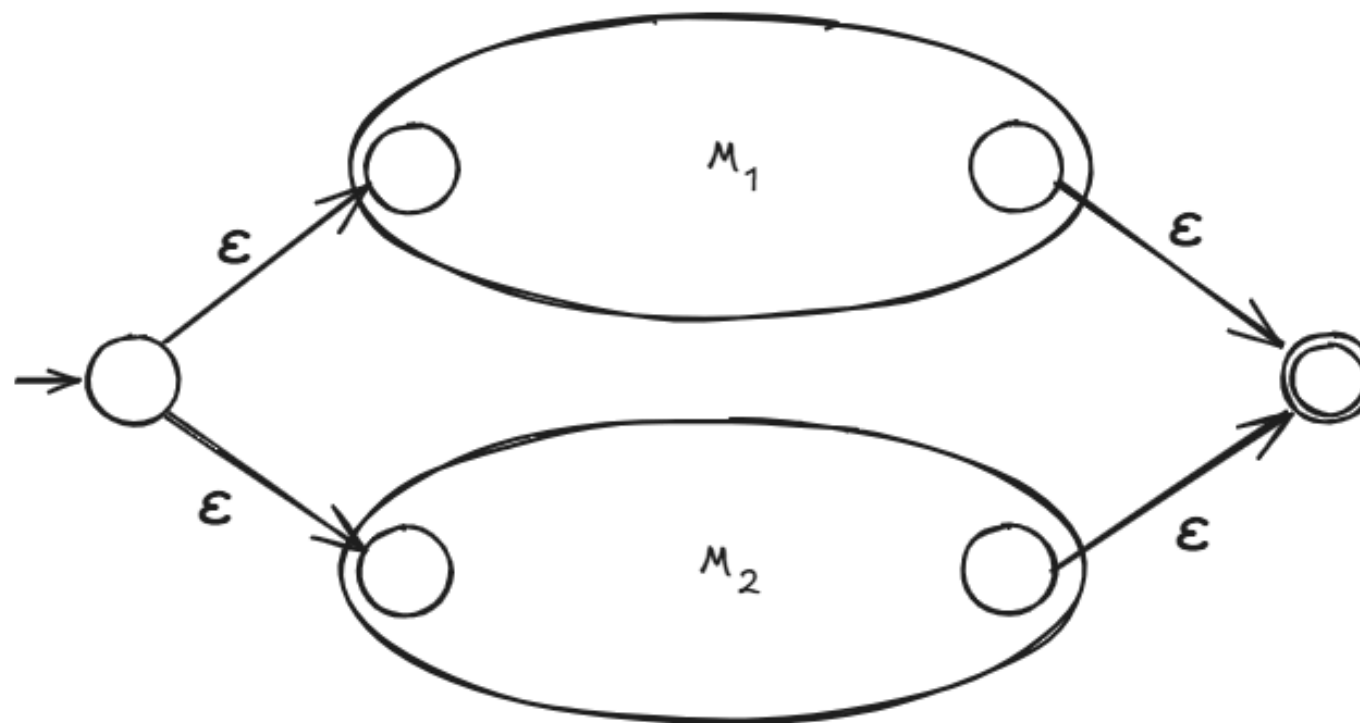
Sicer smo že vse to dokazali

Predpostavka

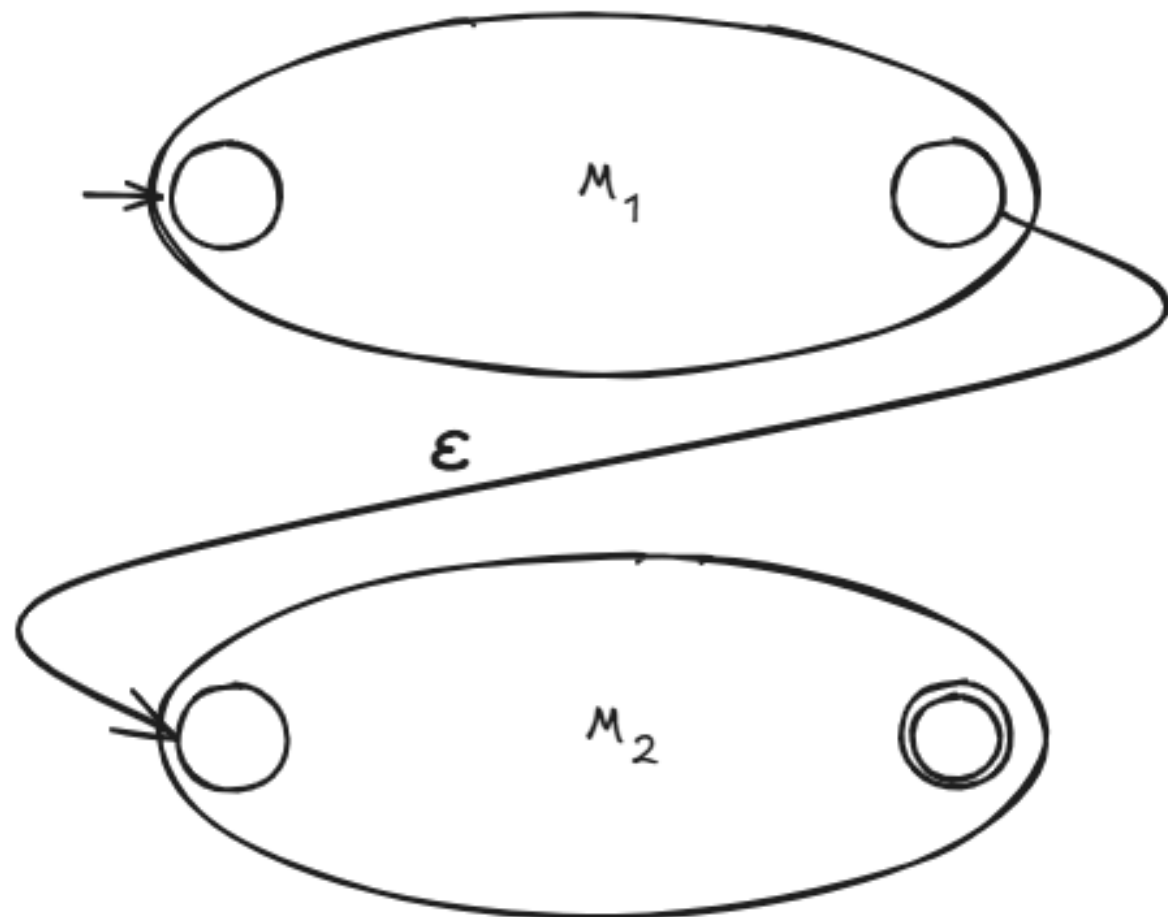
$$r_1, r_2 \in RI \rightarrow M_1, M_2 \in KA$$

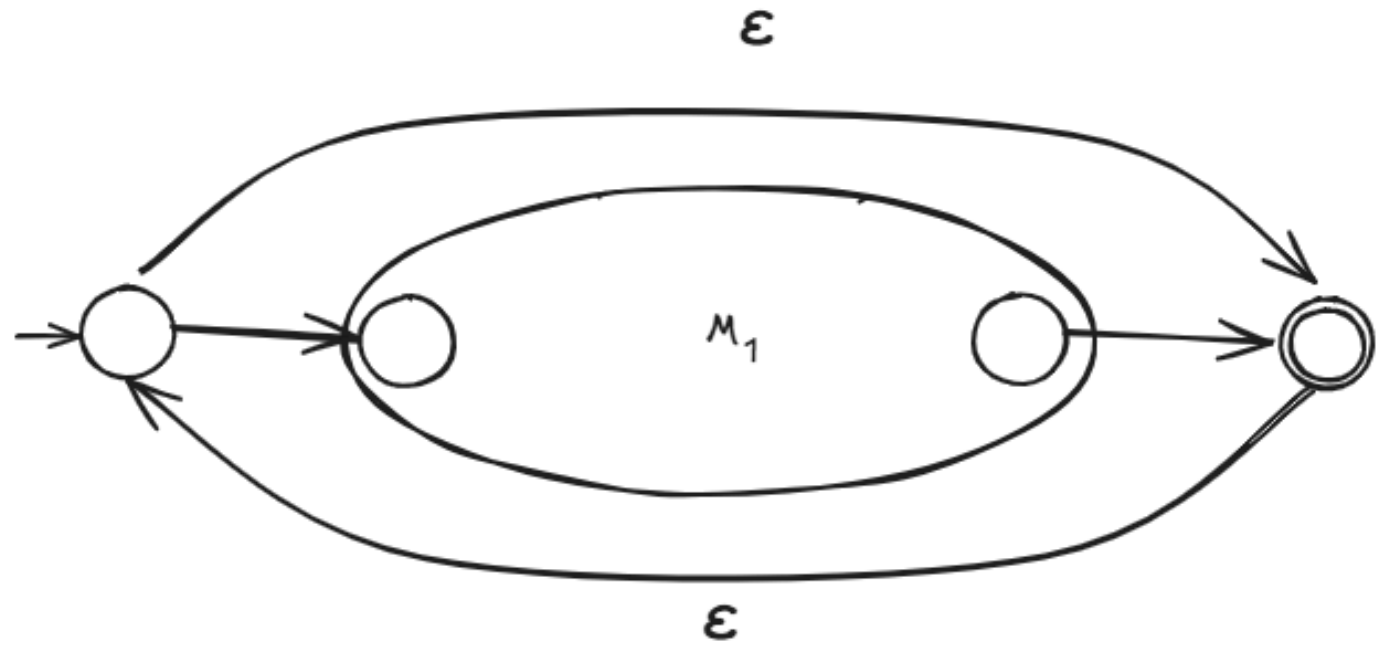

$$r_1 + r_2$$

$$r_1 \circ r_2$$

r_1^*

Primer

$$(a + b)^* b (ab + b)^*$$